

Uvodnik • Editorial

Drage čitateljice i čitatelji, broj koji otvarate nešto je tanji nego raniji brojevi, ali, nadam se, ne manje zanimljiv. Ovoga puta donosimo studije o raznorodnim temama. Krzysztof Rybak analizira poljske dječje romane s temom holokausta utemeljene u stvarnim povijesnim okolnostima kada su u Poljskoj židovska djeca učila kako se predstaviti kao nežidovi ne bi li tako izbjegli pozornost nacista. Autor istražuje složeni identitet dječjih likova koji se mijenja kako bi se spasio i sačuvao život. Igra zamjene identiteta, kao svojevrсна igra skrivača, provodi se po određenim pravilima, kao i svaka druga igra, ali je njezin ulog stvaran i sudbonosan, a njezin uspjeh istovjetan preživljavanju. Dorota Michułka također tematizira poljsku književnost, no njezina je analiza usmjerena na etičke i općenito humanističke vrijednosti u suvremenim umjetničkim bajkama *Brat* i *Lov* spisateljice Emilije Kiereś. Michułka smješta ta djela u tradiciju romantičarske poetike na temelju njihova etičkoga ustroja, oslonca na folklor, književnu i mitološku tradiciju, kao i zbog njihove naročite kombinacije fantastike i realističnosti koja je inače karakteristična za bajke osobito njemačkih autora iz razdoblja romantizma. Maggie Atkinson polazi od analize vilinske slike „Gdje malena šumska stvorenja žive neviđeno“ Estelle Canziani iz 1914. godine koja otkriva slikaričine preokupacije duhovnošću i folklorom. Autorica povezuje sliku i Barriejev lik Petra Pana koji su bili izrazito popularni među britanskim vojnicima u vrijeme Prvoga svjetskoga rata i drži ih ključem za razumijevanje ideje junačkoga vojnika u engleskoj kulturi onoga vremena. Četvrta je studija Zorice Jurčević koja u *Malome princu* Antoineta de Saint-Exupéryja pronalazi brojne asocijacije na biblijske motive i povezuje protagonista toga klasičnoga djela s likom Isusa Krista.

Rubrika *Baština* posvećena je ranomu hrvatskomu izdanju Ezopovih basni s početka 19. stoljeća, kako ih je prepričao utjecajni hrvatski prosvjetitelj Matija Antun Relković. Primjerak te knjižice nedavno je u Knjižnici obitelji Brlić u Slavonskome Brodu pronašao Berislav Majhut, koji je napisao i uvodnu bilješku za rubriku komentirajući i ilustracije koje se mogu vidjeti na faksimilima stranica toga djela koje objavljujemo.

Na kraju, potičem vas da se odazovete na poziv na suradnju u tematskome broju časopisa koji pripremamo za sljedeću godinu, 2018., a bit će posvećen stotoj obljetnici završetka Prvoga svjetskoga rata, novim povijesnim okolnostima i dječjoj književnosti u tome kontekstu. *Libri & Liberi* prikuplja radove koji se bave publikacijama namijenjenima djeci o različitim aspektima Prvoga svjetskoga rata, razmatraju tada novu geopolitičku situaciju u Europi i cijelome svijetu, novim kulturnim, političkim i društvenim okolnostima te pitanjem kako su se one odrazile u dječjoj književnosti za vrijeme i nakon rata, a osobito s obzirom na status Hrvatske u novim prilikama, kao i istraživanja o različitim vrstama dječjega štiva za vrijeme i neposredno nakon

Prvoga svjetskoga rata. Rok je za slanje radova 15. travnja 2018., a molim i da nas elektroničkom poštom čim prije obavijestite o svojoj nakani sudjelovanja i slanja priloga. Cjeloviti poziv na suradnju naći ćete na mrežnim stranicama časopisa i Hrvatske udruge istraživača dječje književnosti, kao i na zadnjim stranicama ovoga sveska.

Smiljana Narančić Kovač

Dear Readers,

The issue that you have just opened is somewhat thinner than usual, but I hope it is no less interesting. This time, the papers are on diverse topics. Krzysztof Rybak analyses Polish children's novels about the Holocaust based on the actual historical circumstances when Jewish children in Poland learned how to present themselves as non-Jewish to escape the attention of the Nazis. The author explores the complex identity of child characters, which fluctuates in an effort to hold on to life. The game of identity change, a kind of hide-and-seek, follows certain rules, just as any other game, but the stakes are real and fateful, and success is identified with survival. Dorota Michułka also addresses Polish literature, but her analysis is directed towards ethical and general humanistic values in the contemporary fairy tales *Brat* [Brother] and *Łowy* [Hunting] by Emilia Kiereś. Michułka places these tales in the tradition of Romanticism, based on their ethical structure, their folkloristic and mythological foundations, and due to their specific combination of fantasy and realism, rather typical of the fairy tales written by German Romantic authors. Maggie Atkinson commences with an analysis of the fairy painting "Where the Little Things of the Woodland Live Unseen", created by Estelle Canziani in 1914. The painting reveals its author's interest in spirituality and folklore. Atkinson finds a connection between the picture and Barrie's character of Peter Pan, which were both particularly popular during the First World War, and considers them both crucial for an understanding of the idea of the heroic soldier in the English culture of the time. The author of the fourth paper, Zorica Jurčević, finds numerous allusions to biblical motifs in *The Little Prince* by Antoine de Saint-Exupéry, and convincing similarities between the protagonist of this classic and the figure of Jesus Christ.

The section *Dusty Covers* is dedicated to an early Croatian edition of Aesop's fables from the beginning of the nineteenth century, retold by Matija Antun Relković, an influential Croatian figure in the Enlightenment period. A copy of that little book was recently discovered in the Brlić Family Library in Slavonski Brod by Berislav Majhut, who has also written a short introduction for this section, providing at the same time a commentary on the illustrations found in the book and whose facsimiles we publish here.

Finally, I wish to encourage you to respond to our Call for Papers for a special issue of *Libri & Liberi* that we are planning for 2018. It will be dedicated to the hundredth anniversary of the end of the Great War, new historical settings, and children's

literature of the time. We are inviting authors to send us papers on publications for children on various aspects of WWI, those reflecting the new geopolitical situation in Europe and worldwide after WWI, new cultural, political and social realities reflected in children's literature during and after the war, as well as research into all kinds of children's publications during and immediately after WWI. We welcome contributions on trends and new practices in children's literature, including different phenomena related to WWI. The deadline is 15 April 2018, and I am kindly asking all potential contributors to inform us even sooner about their intention to send papers, writing to our mail <librietliberi@gmail.com>. An extensive CFP can be found on the website of the journal <www.librietliberi.org> and on the final pages of this issue.

Smiljana Narančić Kovač